

ONORATĂ COMISIE

Doamnelor și Domnilor membri ai CP/CNPV

Prezentul raport are caracter informativ privind activitățile realizate în cadrul Comisiei Permanente și al Consiliilor Județene, raportată la îndeplinirea și respectarea prevederilor Legii nr. 16/2000, cu referire prioritară la dialogul social între persoanele vârstnice și autoritățile publice, pentru protecția drepturilor și libertăților acestora, a îndeplinirii directivelor și acțiunilor prevăzute pentru această etapă.

Comisia Permanentă și-a prioritarizat activitatea pe implementarea prevederilor strategiei Consiliului Național, pentru identificarea oportunităților și nevoilor impuse de realitatea cotidiană a societății românești cu implicații directe asupra persoanelor vârstnice.

S-au avut în vedere măsurile pentru creșterea calității vieții persoanelor vârstnice, ameliorarea situațiilor în domeniul asigurărilor sociale, în domeniul sănătății publice și în domeniul asistenței sociale.

De asemenea, dialogul social s-a realizat și prin consiliile județene ale persoanelor vârstnice și autoritățile publice locale.

În cadrul Comisiei Permanente s-a realizat, în general, o bună colaborare între partea guvernamentală și reprezentanții organizațiilor naționale reprezentative ale pensionarilor și au fost dezbătute probleme de interes pentru pensionari și persoanele vârstnice, dintre care o parte au fost soluționate favorabil de către instituții centrale.

Dintre problemele discutate în cadrul ședințelor Comisiei Permanente exemplificăm:

- Detalii privind implicațiile prevederilor noului Cod Fiscal asupra pensionarilor și persoanelor vârstnice;
- Coșul minim de consum lunar pentru persoane vârstnice;
- Problematika vârstnicilor din mediul rural;
- Informare privind perspectivele modificării legii 263/2010, precum și menținerea propunerii de majorare a pensiilor în 2016;
- Informare privind activitatea desfășurată în trimestrul patru 2015;
- Discutarea și aprobarea obiectivelor și acțiunilor pentru anul 2016;
- Analiza activității consiliilor județene pe anul 2015;
- Informare privind Execuția Bugetară pe anul 2015 și proiectul de Buget pe venituri și cheltuieli pe anul 2016;
- Informare privind cheltuielile banilor conform legii 363, pe anul 2015.

S-au înaintat demersuri la:

- Președintele României, primul-ministru și ministrul muncii pentru a primi o delegație a reprezentanților pensionarilor din CNPV pentru a prezenta unele aspecte legate de situația dramatică a nivelului de trai a multor pensionari și a unor modalități la îndemâna statului pentru ameliorarea situației. Până în prezent s-a obținut un răspuns pozitiv doar din partea ministrului muncii, care a primit o delegație a CNPV în data de 15 ianuarie. În cadrul întrevederii au fost abordate:
 - imperiozitatea modificării Legii 263/2010;

- anularea legilor care oferă pensii privilegiate unor categorii sociale cu venituri mari;
- adoptarea unui Program național privind protecția persoanelor vârstnice și, cu prioritate, elaborarea unei legi în acest sens:
- participarea CNPV la grupurile de lucru ce elaborează proiecte legislative privind persoanele vârstnice;
- participarea unui reprezentant al CNPV la Consiliul Economic și Social (CES);
- modificarea Legii 16/2000 privind organizarea și funcționarea CNPV și a HG nr. 499/2004, care au fost elaborate anterior de Ministerul Muncii.

De la început menționez cu satisfacție că Dna Ministru și-a exprimat solitudinea față de CNPV, față de pensionari și vârstnici.

În timpul discuțiilor, ministrul muncii și-a manifestat interesul pentru problemele menționate și a precizat că pentru modificarea sau adoptarea unora dintre legile invocate în discuții sunt necesare analize prealabile cu alte ministere. De asemenea, a asigurat că Ministerul Muncii va întreprinde demersurile necesare pentru modificarea Legii 16/2000 și a HG 499/2004 conform solicitărilor din cadrul întâlnirii.

Alte demersuri au fost făcute către:

- Primului-ministru al României privind măsurile considerate prioritare pentru ameliorarea calității vieții persoanelor vârstnice – rămas fără un răspuns din partea acestuia;
- Ministrului finanțelor publice pentru acordarea dreptului și pentru pensionari de a direcționa 2% din impozitul pe pensii – solicitare rezolvată prin adoptarea noului cod fiscal;

- Prin exercitarea obligațiilor ce ne revin, respectiv de a informa, ori de câte ori este nevoie, președintele României, primul-ministru, precum și ministrul muncii, în legătură cu aspecte ce privesc riscurile și situația de criză în care se găsesc unele persoane vârstnice, am semnalat situația alarmantă în care se află căminele de bătrâni înființate prin reorganizarea unor unități sanitare ineficiente, aflate în risc iminent de desființare;
- La Guvern au avut loc mai multe runde de discuții cu ministrul pentru relația cu Parlamentul în vederea modificării Legii 16/2000.

De la Administrația Prezidențială s-a primit răspuns că problema a fost transmisă spre soluționare primului-ministru și că vor urmări soluția adoptată.

De asemenea, reprezentanții Ministerului Muncii, Dl. Secretar de Stat, au comunicat că s-a găsit o soluție de moment pentru finanțarea acestor cămine, iar o soluție de lungă durată este în curs de analiză.

Tot de la Ministerul Muncii, s-a primit răspuns, în cursul lunii ianuarie, cu privire la demersurile și propunerile înaintate de către Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice cu privire la unele măsuri în domeniul pensiilor (stabilirea valorii punctului de pensie, impozitarea pensiilor, contribuția la fondul de sănătate) și acordarea biletelor de tratament.

Referitor la demersurile făcute în această perioadă conducerea CNPV a transmis președinților CJPV note de informare. De asemenea, au fost informați cu privire la elementele de noutate în domeniul asistenței medicale din cadrul sistemului de

asigurări sociale de sănătate, precum și despre noutățile aduse de adoptarea noului cod fiscal.

În toată perioada analizată activitatea desfășurată de CNPV a fost asistată de Secretariatul Tehnic, care este încadrat cu personal de specialitate cu reale competențe în sociologie, asistență socială, statistică, economie. Acesta, în cadrul activităților planificate și aprobate, în perioada octombrie-decembrie a.c., a elaborat un număr de 10 analize și studii care au fost dezbătute, stabilindu-se intervenții directe la cei în drept pentru soluționare și ameliorare a situațiilor prezentate, informarea în mod oportun a consiliilor județene ale persoanelor vârstnice și toate Federațiile și Asociațiile Naționale reprezentate în CNPV. Aceste analize și studii se referă la:

- Disfuncționalitățile în acordarea de servicii și prestații pentru persoanele vârstnice în cadrul sistemului de sănătate (medicamente în regim gratuit și compensat și servicii medicale);
- Coșul minim de consum lunar pentru persoanele vârstnice;
- Problematika vârstnicilor din mediul rural;
- Percepțiile vârstnicilor asupra securității naționale;
- Evoluția trimestrială a principalilor indicatori ai sistemului asigurărilor sociale de stat și pentru agricultori;
- Aspecte ce privesc asistența socială ca modalitate de respectare a egalității de șanse și apărarea drepturilor persoanelor vârstnice;
- Percepțiile persoanelor vârstnice în privința securității naționale;
- Activitatea comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice, măsuri de implicare mai

intensă a acestora la nivelul județelor și a sectoarelor municipiului București pentru soluționarea favorabilă a problemelor persoanelor vârstnice

- Evoluția principalilor indicatori ai sistemului asigurărilor sociale de stat și pentru agricultori;
- Violența asupra persoanelor vârstnice.

Concluziile și propunerile analizelor și studiilor, elaborate în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai ale vârstnicilor, au fost transmise organelor competente pentru adoptarea unor măsuri legislative și organizatorice.

*

Trebuie să recunoaștem, ca o insatisfacție înregistrată și în acest an că obiectivul reglementat de Legea nr. 16/2000 și anume, cel care stabilește ca proiectele de acte normative care vizează problematica persoanelor vârstnice (art. 4, lit. (g)) să fie trimise C.N.P.V. pentru un aviz consultativ nu a fost realizat. Unele ministerele au eludat această prevedere, situație pe care o considerăm necorespunzătoare și se impune ca pe viitor mai toți membrii Comisiei Permanente să acționăm cu insistență și incisivitate pentru ca prevederile legale mai sus amintite să fie respectate la toate nivelurile de competență și responsabilitate în cadrul instituțiilor statului și Parlamentului Țării.

*

Activitatea desfășurată de către CJPV a avut ca principale obiective soluționarea unor probleme de interes pentru pensionari (transport, asistență medicală), relațiile cu asociațiile, fundațiile și ONG-urile locale care au ca obiect de activitate protecția persoanelor vârstnice, relațiile cu mass-media locală, cu alte instituții de interes public local.

Consiliile județene ale persoanelor vârstnice s-au implicat și au reușit obținerea de reduceri și gratuități pe transportul local pentru pensionari, acordarea de ajutoare constând în bani și alimente, acordarea de ajutoare pentru încălzire pe timpul iernii, reducerea taxelor și impozitelor pe clădiri și terenuri pentru pensionari, acordarea de consiliere psihologică și juridică gratuită.

Pentru soluționarea cererilor și reclamațiilor pensionarilor pe probleme legate de pensii, consiliile județene ale persoanelor vârstnice au intervenit în repetate ori la casele județene de pensii. De asemenea, s-a intervenit și la casa județeană de asigurări de sănătate pentru soluționarea cererilor și reclamațiilor pensionarilor pe probleme legate de acordarea serviciilor medicale și procurarea medicamentelor gratuite și compensate.

Pentru rezolvarea cererilor pensionarilor, președinții consiliilor județene au ridicat aceste probleme și în cadrul ședințelor lunare ale comitetelor consultative de dialog civic pentru problemele persoanelor vârstnice din cadrul prefecturilor. Putem afirma că au folosit mijloacele aflate la dispoziția lor pentru a rezolva o parte din probleme cu care se confruntă persoanele vârstnice.

Ședințele lunare ale comitetelor consultative de dialog civic din cadrul prefecturilor au constituit un bun prilej pentru dezvoltarea dialogului social dintre autoritățile locale și președinții organizațiilor județene de pensionari, membri ai consiliilor persoanelor vârstnice.

Drept urmare a acestui dialog social a crescut interesul și implicarea autorităților locale în soluționarea unor probleme și nevoi concrete ale persoanelor vârstnice.

Consiliile județene ale persoanelor vârstnice, au dat dovadă de o bună colaborare cu autoritățile publice și unele asociații non-guvernamentale. Astfel au încheiat protocoale cu Poliția de Proximitate și au dezvoltat relații de colaborare cu organizațiile neguvernamentale și alte formațiuni care au ca obiect de activitate probleme similare cu ale organizațiilor pensionarilor: traiul persoanelor vârstnice.

Grație acestor colaborări s-a reușit obținerea de sponsorizări și organizarea de manifestări cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul Nou, de Paște, Mărțișor, Ziua Femeii și Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice.

Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, a constituit în acesti an un bun prilej pentru organizarea a numeroase și variate acțiuni în cadrul cărora vârstnicii au fost omagiați de unii demnitari cât și de autoritățile locale, pentru activitatea și contribuția lor la realizarea avuției naționale. Sumele alocate de M.M.F.P.S.P.V. pentru finanțarea activităților ocazionate de această sărbătoare, în proporție de 90% au fost destinate acordării de ajutoare persoanelor vârstnice membre ale organizațiilor de pensionari, aflate în situații de dificultate. Din păcate, au beneficiat de aceste ajutoare mai puțin de 1,2 % din numărul total al membrilor organizațiilor respective de pensionari.

De Ziua Internațională a Vârstnicilor au fost organizate spectacole artistice, seri culturale, simpozioane, mese rotunde, s-au organizat adunări festive la cluburile pensionarilor, concursuri de șah, rummy și table, s-au organizat expoziții și excursii, s-au decernat diplome de onoare.

Datorită eforturilor consiliilor județene, astfel de evenimente nu au fost singulare, acestea preocupându-se permanent atât

pentru bunăstarea persoanelor vârstnice, cât și de organizarea de acțiuni recreative pentru menținerea unui moral ridicat. Cu sprijinul unor sponsori, au organizat concursuri de șah, table, rummy, ateliere creative de pictură sau de obiecte decorative, organizarea de excursii, vizite la muzee, plimbări în parcuri sau la alte obiective culturale și turistice, cercuri de lectură (presă, beletristica).

În detaliu activitățile, demersurile și dificultățile întâmpinate sunt prezentate în Raport. Deși în general putem concluziona că activitatea a fost apreciată de persoanele vârstnice și benefică acestora, deși în principal, activitatea membrilor consiliilor județene ale persoanelor vârstnice este laudativă, totuși este loc și pentru mai bine. Astfel, măsurile importante aprobate în cadrul ședințelor nu sunt suficient mediatizate în presă, la radio sau la televiziune, aspect asupra căruia sunt de acord mai multe consilii județene și organizații de pensionari. Este necesar să se apeleze la diverse acțiuni de pătrundere în spațiul public, folosind mass-media locală și județeană, accentul fiind pus pe cunoașterea nevoilor reale ale pensionarilor și persoanelor în vârstă vulnerabile, din punct de vedere material și socio-medical.

Nu s-a înțeles suficient de bine faptul că informarea prin diferitele mijloace de comunicare în masă cu privire la problemele cu care se confruntă persoanele vârstnice și măsurile care sunt luate pentru soluționarea sau ameliorarea acestor probleme, sporesc șansele obținerii unui sprijin efectiv și evident pentru îmbunătățirea calității vieții acestei categorii de populație.

Rezultatele pozitive obținute de consiliile județene ale persoanelor vârstnice s-au datorat eforturilor proprii și în bună măsură unor relații corecte de colaborare cu autoritățile administrației publice. În activitatea fiecărui consiliu județean în

parte s-a urmat calea spre performanță profesională pentru apărarea intereselor acestui important segment de populație, cu reale posibilități de a relaționa mai eficient cu instituțiile locale ale statului, pe probleme concrete, pe termen scurt, mediu și lung.

Desigur că rezultatele sunt diferite în funcție de gradul de implicare al autorităților publice județene și locale și resursele financiare limitate de care dispune fiecare consiliu județean în parte, dar și de implicarea acestora cu motivație convingătoare în identificarea tuturor oportunităților de colaborare cu toți cei care înțeleg nevoile reale ale acestui segment al societății românești.

În domeniul legislativ, pentru îmbunătățirea calității vieții pensionarilor, consiliile județene ale persoanelor vârstnice au propus avizarea în mod obligatoriu de Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice a proiectelor de acte normative care privesc situația pensionarilor și a persoanelor vârstnice, revizuirea grilei de impozitare a pensiilor, elaborarea de acte normative care să prevadă în mod expres ca 2% din impozitul plătit de pensionari să fie redirecționat către organizațiile de pensionari, problemă rezolvată la intervenția CNPV, acordarea celei de-a 13 a pensie persoanelor vârstnice (în două rate cu ocazia sărbătorilor de Paște și Crăciun) persoanelor care s-au pensionat la limita de vârstă cu un stagiu complet de cotizare, inițierea unei hotărâri de Guvern prin care pensionarii de peste 75 de ani, indiferent de valoarea pensiei, să beneficieze de transport urban gratuit, să se revizuiască Legea nr. 578/2004 în vederea schimbării baremului de acordare a indemnizației pentru soțul sau soția supraviețuitor și să elaboreze o lege privind protecția drepturilor persoanelor vârstnice, astfel încât această categorie de populație să poată

beneficia de toate drepturile, în vederea unui nivel de trai îmbunătățit.

În cadrul consiliilor județene recomandăm să se țină cont că trebuie să fie promovat și aplicat cu profesionalism conceptul de „parteneriat”, cu accent pe egalitate între parteneri. Pentru o mai bună înțelegere între membrii consiliului județean, dar și cu partenerii de dialog, este nevoie să se realizeze acțiuni comune, să se consulte reciproc, să se informeze corect și în timp optim. Însă fără a pierde din vedere că tot ceea ce fac este pentru ajutorarea persoanelor vârstnice și îmbunătățirea calității vieții lor.

În afară de aceste aspect, activitatea consiliilor județene ale persoanelor vârstnice, și respectiv ale sectoarelor Municipiului București, s-a desfășurat în limitele atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 16/2000, dar trebuie să remarcăm că rezultatele obținute nu sunt la nivelul speranțelor îndreptățite ale acestora sau, altfel spus, există

o discrepanță între eforturile depuse și rezultatele obținute.

*

Și în anul 2015, respectiv primul trimestru al anului 2016, prioritatea zero și permanentă a CNPV și CJPV a fost protecția socială, asigurarea condițiilor de stare socială și de viață decente a pensionarilor, familiilor acestora și tuturor persoanelor vârstnice.

Vă mulțumesc!

Președinte,

Prof. dr. Mihai ILIESCU